

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 12114/2022
07.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље-противтужене АА из ..., чији је пуномоћник мр Вукица Мидоровић, адвокат из ..., против туженог-противтужиоца ББ из ..., ради измене одлуке о начину одржавања личних односа детета са оцем по тужби и по противтужби, одлучујући о ревизији тужиље-противтужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 236/22 од 15.06.2022. године, у седници одржаној 07.09.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље-противтужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 236/22 од 15.06.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Кикинди П2 316/20 од 10.03.2022. године, ставом првим изреке, одлучено је да се мења одлука донета пресудом тог суда П2 405/14 од 02.06.2015. године, исправљена решењем истог суда П2 405/14, у делу који се односи на одржавање личног контакта мал. ВВ са туженим-противтужиоцем, тако да ће убудуће дете код оца проводити сваки викенд у месецу, почев од петка у 19,00 часова до недеље до 19,00 часова у континуитету, 15 дана током зимског школског распуста у континуитету и 30 дана током летњег школског распуста у континуитету, као и за верских и државних празника који се славе више дана, по један дан, а који се празнује један дан, сваке друге године. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев туженог-противтужиоца којим је тражио да суд измени одлуку донету пресудом П2 405/14 од 02.06.2015. године, исправљену решењем истог суда П2 405/14, у делу који се односи на поверавање мал. ВВ на самостално вршење родитељског права и у делу одлуке о начину одржавања личног контакта детета са родитељем, тако да се убудуће самостално вршење родитељског права над дететом повери оцу, туженом-противтужиоцу, а да се посебно уреди начин одржавања контаката детета са мајком, тужиљом-противтуженом. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове овог поступка.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж2 236/22 од 15.06.2022. године, ставом првим изреке, жалбе одбио и потврдио пресуду Основног суда у Кикинди П2 316/2020 од 10.03.2022. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље-противтужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља-противтужена је изјавила благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу одредбе члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 18/20), у вези одредбе члана 202. Породичног закона ("Службени гласник РС", бр. 18/05...6/15) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревидент не указује на друге битне повреде прописане одредбом члана 407. став 1. тачке 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су бивши супружници, чији брак је правноснажно разведен, а имају једно заједничко малолетно дете, ВВ рођену ... године, која је, пресудом Основног суда у Кикинди П2 405/14 од 02.06.2015. године поверена на самостално вршење родитељског права тужиљи-противтуженој. Том пресудом уређен је начин одржавања личних односа мал.детета са туженим-противтужиоцем, тако да се виђања одвијају сваког првог и трећег викенда у месецу, од петка од 18,00 часова до недеље до 19,00 часова, уторком, средом и петом од 16,00 часова до 19,00 часова, током седмице када дете викенд не проводи код оца, уторком и четвртком од 16,00 часова до 19,00 часова у седмици када викенд проводи са оцем, по један дан од 10,00 часова до 19,00 часова за време државних и верских празника и дечијих рођендана, те када дете буде школског узраста, прву половину зимског распуста, а током летњег распуста од 01. - 20. јула и од 01. -15. августа. У време када је та пресуда донета, мал.дете је имало ... година и није било укључено у вршњачку групу. Малолетна ВВ сада иде у ... разред основне школе и одличан је ђак. Такође, похађа музичку школу и приватне часове енглеског језика. Живи са мајком, тужиљом-противтуженом и баком по мајци. Испољава доминантну емоционалну упућеност на мајку и вербализује аутентичну жељу да настави да живи са њом, не искључујући могућност контаката са туженим-противтужиоцем, али сада одбија могућност да преспава код њега или да иде сама са њим на летовање. Парничне странке имају изразито лош интерперсонални однос, али њихови родитељски капацитети нису доведени у сумњу. Тим вештака Клиничког центра Војводине код тужиље-противтужене није препознао постојање опсесивно-компулзивног поремећаја, нити поремећаја исхране, а процена тог тима је да је у интересу мал.детета да настави да живи са њом, али да развија интеракцију са оцем у проширеном моделу виђања због значајне улоге оца у њеном даљем развоју.

Код овако утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно изменом досадашњег начина одржавања личних односа мал.детета са оцем, ускладили постојећи модел са садашњим узрастом детета и

њеним школским и ваншколским активностима, па тужиља-противтужена неосновано ревизијом побија правилност примене материјалног права.

Одредбом члана 6. став 1. и 3. Породичног закона, прописано је да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима, које се тичу детета, а да држава има обавезу да поштује, штити и унапређује права детета. Дете има право да одржава личне односе са родитељем са којим не живи, на основу одредбе члана 61. став 1. истог закона. Родитељ који не врши родитељско право има право и дужност да издржава дете, да са дететом одржава личне односе и да о питањима која битно утичу на живот детета одлучује заједничким споразумом са родитељем који врши родитељско право, на основу одредбе члана 78. став 3. Породичног закона.

Конвенцијом о правима детета ("Службени лист СФРЈ"-међународни уговори, бр. 15/90, 4/96, 2/97), поред осталог је предвиђено да: у свим активностима које се тичу деце, без обзира на то да ли их спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела, најбољи интереси детета биће од примарног значаја, а државе чланице се обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законских старатеља и других појединаца, који су правно одговорни за дете и предузимају у том циљу све потребне законодавне и административне мере (члан 3. став 1. и 2.).

У спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење родитељског права суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета, јер је тако прописано одредбом члана 266. став 1. Породичног закона. Интерес детета је правни стандард, а поступање у складу са најбољим интересом детета подразумева доношење одлуке на начин на који би дете за себе одлучило, када би за то било способно.

У конкретном случају, модел виђања мал.детета са оцем одређен побијаном пресудом омогућава интензивније одржавање личних контаката и у функцији је превазилажења проблема спавања детета код оца. Интерес детета је да развија личне односе са оцем у проширеном моделу виђања, имајући у виду значај и улогу оца у њеном даљем развоју.

Наводима ревизије тужиље-противтужене да дете не жели да преспава код оца, не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Обавеза да узме у обзир изражено мишљење детета, које је способно да га формира, приликом одлучивања у споровима ради заштите његових права, не значи да је суд дужан да такво мишљење и прихвати, пошто се најбољи интерес детета не мора увек да поклапа са његовом израженом жељом и мишљењем, што је овде случај.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 207. Породичног закона.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић